

Sygn. VPa 74/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2013 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Sędziowie: SSO Agnieszka Leżańska

SSR del. Beata Grabiszewska (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa R. Ś.

przeciwko Szkole Podstawowej w G.

o wynagrodzenie

na skutek apelacji powódki R. Ś.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 lutego 2013r. sygn. IV P 377/12

1. *zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od pozwanej Szkoły Podstawowej w G. na rzecz powódki R. Ś. kwotę 3.802,47 (trzy tysiące osiemset dwa złote czterdzieści siedem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2011 roku do dnia zapłaty i oddala powództwo w pozostałej części,*

2. *oddala apelację w pozostałym zakresie.*

Sygn. akt V Pa 74/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 19 grudnia 2012 roku skierowanym przeciwko Szkole Podstawowej w G. powódka R. Ś. wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 4.125,00 zł za pracę

w okresie urlopu w terminach: 1, 2, 6.04.2010 roku, 4, 28, 29, 30.06.2010 roku, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 30, 31.08. 2010 roku, 12.11.2010 roku, 23, 27, 28, 29, 30, 31.12.2010 roku, 7.01.2011 roku, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28.01.2011 roku wraz

z ustawowymi odsetkami od daty powstania zobowiązania pracodawcy.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że jest zatrudniona

w pozwanej Szkole w charakterze nauczyciela wychowania przedszkolnego, a pracodawca nakazał jej świadczenie pracy

w okresie ferii letnich i zimowych.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie podnosząc, że za przepracowane dni zostało powódce wypłacone wynagrodzenie wraz ze wszystkimi dodatkami. Nadto wskazała, że powódka żąda również wynagrodzenia za dzień 4.06.2010 roku, w którym nie była obecna w pracy.

Wyrokiem z dnia 8 lutego 2013 roku, wydanym w sprawie IV P 377/12, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. oddalił powództwo.

Podstawę wyroku stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

Powódka R. Ś. podjęła pracę w szkole Podstawowej z G. od 1 września 1986 roku na stanowisku nauczyciela oddziału przedszkolnego kl. „o”. Do roku szkolnego 2009/2010 powódka korzystała z urlopów wypoczynkowych tak samo, jak pozostali nauczyciele szkoły, tj. w okresie ferii. W roku szkolnym 2009/2010 organ prowadzący szkołę – gmina w W. ustaliła, że nauczyciele klas „o” nie korzystają z urlopów tak, jak nauczyciele placówek feryjnych, lecz jak nauczyciele placówek nieferyjnych. Powódka świadczyła pracę w okresie ferii zimowych i letnich oraz w dni wolne.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji oddalił powództwo.

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że system oświaty zakłada istnienie przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. W ramach tego systemu przedszkola funkcjonują jako odrębne placówki nieseryjne. Natomiast klasy „o” mogą funkcjonować zarówno w przedszkolach, jak i w szkołach podstawowych, w których są wówczas oddziałami przedszkolnymi. Nauczyciele zatrudnieni w szkołach podstawowych, którzy uczą klas „o” są nauczycielami oddziałów przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że zasady organizacji roku szkolnego określone w rozporządzeniu (...) z dnia 18 kwietnia 2002 roku (Dz. U. Nr 46, poz. 432 ze zm.) ustalają program zajęć w szkołach, a zasady programowe określone są w rozporządzeniu (...) z dnia 23 grudnia 2008 roku w sprawie podstawy programowej wychowania (...). Zasady te określają inny program dla przedszkoli, inny dla szkół podstawowych i pozostałych.

W ustawie o systemie oświaty (Dz. U. Nr 256 z 2004 r., poz. 2572 ze zm.) w art. 61 określono, że struktura szkoły podstawowej obejmuje Klasy I-VI. Natomiast art. 14 ust. 1 określa, że wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3-6 lat, a ust. 3 stanowi, że dziecko w wieku lat 6 jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej. W art. 15 ust. 2 postanowiono, że obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat (...). Tak więc klasy „o” nie mieszczą się w strukturze szkoły podstawowej, są oddziałami przedszkolnymi zorganizowanymi w szkołach podstawowych.

Dalej Sąd Rejonowy podał, iż rozporządzenie (...) z dnia 18 kwietnia 2002 roku w sprawie organizacji roku szkolnego określa, kiedy rozpoczyna się rok szkolny, w jakich terminach przypadają ferie zimowe, ferie letnie oraz inne dni wolne w czasie roku szkolnego. Rok szkolny jest pojęciem odnoszącym się do szkół, w tym pojęciu nie mieszczą się przedszkola. Sąd Rejonowy uznał, że przepisy powołanego rozporządzenia nie ustalają organizacji roku szkolnego w przedszkolach, a przedszkola są placówkami nieferyjnymi.

Powołując się na ustawę z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674) Sąd I instancji stwierdził, że w powołanej ustawie zostały w różny sposób określone tygodniowe obowiązkowe

wymiary godzin zajęć (pensum) dla nauczycieli przedszkoli (25 godzin), dla nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych, pracujących w grupach dzieci 6-letnich (22 godziny) i dla nauczycieli szkół podstawowych (18 godzin). Sąd Rejonowy wskazał, że zakres zadań i obowiązków jest różny dla nauczycieli szkół podstawowych i dla nauczycieli pracujących z dziećmi 6-letnimi. Nauczyciele przedszkoli nie mają prawa do urlopu wypoczynkowego na zasadach określonych w art. 64 ust.1, lecz korzystają z niego na zasadach określonych w art. 64 ust. 3, a więc nie mają prawa do urlopu w wymiarze odpowiadającym okresowi ferii i w czasie ich trwania, lecz mają prawo do urlopu w wymiarze 35 dni roboczych, w czasie ustalonym w planie urlopów.

W dalszej części rozważań Sąd I instancji stwierdził, iż z powołanych przepisów wynika, że oddziały przedszkolne funkcjonujące w szkołach podstawowych nie znajdują się w strukturze szkoły podstawowej, która obejmuje klasy I-VI. Oddziały przedszkolne znajdują się w strukturze przedszkoli, mogą jedynie funkcjonować zarówno w przedszkolach, jak i w szkołach podstawowych. W ocenie Sądu Rejonowego zasady obowiązujące w przedszkolach odnoszą się również do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych.

Z tych względów Sąd Rejonowy przyjął, że powódka zobowiązana do prowadzenia zajęć w okresie ferii, nie pracowała w okresie urlopu wypoczynkowego. Wykonywała swą pracę w ramach przydzielonego zakresu zajęć i w ramach ustalonego pensum. Za ten okres otrzymała swe normalne wynagrodzenie i nie ma prawa do żadnego innego wynagrodzenia.

Dlatego też Sąd oddalił żądanie zasądzenia dodatkowego wynagrodzenia.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła powódka, zarzucając, iż Sąd I instancji błędnie ocenił, że nie przysługuje jej dodatkowe wynagrodzenie za pracę w okresie urlopu wypoczynkowego. Podnosiła, że Sąd Rejonowy przy rozstrzygnięciu przedmiotowej sprawy nie uwzględnił wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie sygn. akt V Pa 306/10, który zapadł w tożsamej sprawie i na podstawie którego uzyskała wynagrodzenie za pracę w okresie urlopu wypoczynkowego.

Podtrzymując żądanie zasądzenia na jej rzecz kwoty wskazanej w pozwie powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku.

Strona pozwana nie złożyła odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dodatkowo ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 1 czerwca 2010 roku, wydanym w sprawie sygn. akt IV P 121/10 Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie tryb. oddalił powództwo R. Ś. o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej Szkoły Podstawowej w G. kwoty 1250,92 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w okresie urlopu wypoczynkowego.

Na skutek apelacji powódki Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. wyrokiem z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie V Pa 306/10 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanej szkoły Podstawowej w G. na rzecz powódki R. Ś. kwotę 1.250,92 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2010 roku do dnia zapłaty i oddalił apelację w pozostałym zakresie.

(wyrok Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. – k. 17, wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. – k. 55 – w aktach sprawy IV P 121/10 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.)

Wynagrodzenie za pracę świadczoną przez R. Ś. w okresie urlopu wypoczynkowego w dniach wyszczególnionych

w pozwie, za wyjątkiem dnia 4.06.2010 roku, stanowi kwotę 3.802,47 zł.

(zaświadczenie – k. 36)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje :

Apelacja zasługuje na uwzględnienie w przeważającym zakresie.

W ocenie Sądu Okręgowego wydanie zaskarżonego wyroku nastąpiło z naruszeniem art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 67 ust. 1 ustawy

z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U.

z 2006 r., Nr 97, poz. 674 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 64 ust. 1 powołanej ustawy nauczycielowi zatrudnionemu w szkole, w której w organizacji pracy przewidziano ferie letnie i zimowe, przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze odpowiadającym okresowi ferii i w czasie ich trwania. Nauczyciel,

o którym mowa w ust. 1, może być zobowiązany przez dyrektora do wykonywania w czasie tych ferii następujących czynności: 1) przeprowadzania egzaminów; 2) prac związanych z zakończeniem roku szkolnego i przygotowaniem nowego roku szkolnego; 3) opracowywania szkolnego zestawu programów oraz uczestniczenia w doskonaleniu zawodowym w określonej formie (ust.2). Nauczycielom zatrudnionym w szkołach, w których nie są przewidziane ferie szkolne, przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 35 dni roboczych w czasie ustalonym w planie urlopów.

Z kolei przepis art. 67 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że za czas urlopu wypoczynkowego nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymał, gdyby w tym czasie pracował.

Według rozporządzenia Ministra Edukacji narodowej i Sportu w sprawie organizacji roku szkolnego z dnia 18 kwietnia 2002 roku (Dz. U. Nr 46, poz. 432) w szkołach oprócz ferii zimowych i letnich występują również przerwy świąteczne – zimowa i wiosenna.

Z okoliczności przedmiotowej sprawy wynika, że powódka została zatrudniona od 1 września 1986 roku w szkole Podstawowej

w G. jako nauczyciel wychowania przedszkolnego. Pracodawca dotychczas udzielał powódce urlopu w okresie ferii, natomiast w roku szkolnym 2009/2010 uznał, że okres ferii i przerw świątecznych nie jest dla nauczycieli oddziału przedszkolnego czasem urlopu wypoczynkowego i zobowiązał powódkę do świadczenia pracy w tych okresach, tj w dniach: 1, 2, 6.04.2010 roku, 28, 29, 30.06.2010 roku, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 30, 31.08. 2010 roku, 12.11.2010 roku, 23, 27, 28, 29, 30, 31.12.2010 roku, 7.01.2011 roku, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28.01.2011 roku. Swoje stanowisko pracodawca uzasadniał zaleceniem organu prowadzącego szkołę, z którego wynikało, że oddziały przedszkolne na terenie gminy W. będą funkcjonować, jak przedszkola, a nauczyciele zatrudnieni w tych oddziałach będą mieli prawo do urlopu wypoczynkowego tak, jak nauczyciele placówek, w których nie są przewidziane ferie.

Zasadność decyzji pracodawcy zakwestionowała powódka, żądając zasądzenia wynagrodzenia z tytułu wykonywania pracy

w okresie ferii i przerw świątecznych.

Oddalając powództwo w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy uznał, że oddziały przedszkolne funkcjonujące w szkołach podstawowych nie znajdują się w strukturze szkoły podstawowej, która obejmuje klasy I-VI oraz, że zasady obowiązujące

w przedszkolach w zakresie urlopów wypoczynkowych, odnoszą się także do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych. Nauczyciele tych oddziałów nie mają w związku z tym prawa do urlopu

wypoczynkowego na zasadach określonych w art. 64 ust. 1 Karty Nauczyciela, dlatego też powódka zobowiązana do świadczenia pracy w okresie ferii, nie wykonywała pracy w czasie urlopu wypoczynkowego.

Zdaniem Sądu Okręgowego stanowisko Sądu I instancji jest błędne.

W art. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty wymienione zostały jednostki oświatowe objęte systemem oświaty. Są nimi m.in. przedszkola, w tym inne formy wychowania przedszkolnego oraz szkoły podstawowe. Ustawodawca kilkakrotnie odwołuje się w tej ustawie do oddziałów przedszkolnych. I tak art. 14 ust. 1 stanowi, że wychowanie przedszkolne jest realizowane

w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych lub innych formach wychowania przedszkolnego, a art. 14 a zobowiązuje rady gminy do ustalenia sieci prowadzonych przez gminę przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Z kolei w art. 14 ust. 3 postanowiono, że dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej.

Wskazane przepisy wyraźnie mówią o oddziałach w szkole podstawowej, a nie przy tej szkole.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 maja 2009 roku w sprawie rodzaju innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 83, poz. 693), inne formy prowadzenia wychowania przedszkolnego niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, to punkty przedszkolne, w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący oraz zespoły wychowania przedszkolnego, w których zajęcia prowadzone są przez cały rok w niektóre dni tygodnia, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący.

Z kolei w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, w załączniku Nr 2, określającym ramowy statut szkoły podstawowej (Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.) w § 5 pkt 6 znalazł się zapis, iż w szkole mogą być tworzone oddziały przedszkolne realizujące program wychowania przedszkolnego.

Oddział przedszkolny funkcjonujący w szkole podstawowej realizuje program wychowania przedszkolnego, w związku z czym do powódki, jak i innych nauczycieli wychowania przedszkolnego pracujących z grupami dzieci 6-letnich mają odpowiednie zastosowanie przepisy Karty Nauczyciela, co do tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć, stosownie do art. 42 ustawy. Okoliczność ta nie ma jednak żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia kwestii, czy powódka jest zatrudniona w szkole, w której są przewidziane ferie.

Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska Sądu I instancji, iż skoro struktura organizacyjna szkoły podstawowej obejmuje jedynie klasy I-VI, zaś oddziały przedszkolne znajdują się w strukturze przedszkoli, to zasady obowiązujące w przedszkolach odnoszą się również do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Pojęcie „oddział” jest w przepisach ustawy o systemie oświaty używane w celu określenia podstawowej jednostki organizacyjnej zarówno szkoły, jak i przedszkola, w ramach której jest realizowany proces oświatowo-wychowawczy. W przepisach tych występuje także określenie „klasa”, z tym, że jest ono używane dla określenia poziomów nauczania w poszczególnych typach szkół (art. 61 ust. 1 i 2, art. 90g ust. 4, 5 i 8, art. 94a ust. 6 pkt 1). Pojęcie „klasa” w omawianym znaczeniu odnosi się tylko do szkół. Ustalenie w ustawie, że w szkole podstawowej są oddziały przedszkolne (art. 14 ust. 1) i klasy od I do VI (art. 61 ust. 1), przemawia za uznaniem, że pojęcia „oddział” i „klasa” są synonimami, gdy chodzi o jednostkę organizacyjną, w ramach której jest realizowany proces oświatowo-wychowawczy (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 roku, I PZP 3/08, OSNAPiUS z 2009 r., Nr 1-2, poz. 1).

Przyjęcie, iż oddział przedszkolny w pozwanej Szkole jest częścią struktury organizacyjnej szkoły podstawowej prowadzi do stwierdzenia, iż w stosunku do powódki ma zastosowanie art. 64 ust. 1 Karty Nauczyciela, a tym samym, że przysługuje jej, jako nauczycielowi placówki feryjnej prawo do urlopu wypoczynkowego przypadającego w okresie ferii szkolnych i przerw świątecznych.

W świetle prawa pracy nie budzi wątpliwości, iż powódka jest nauczycielem świadczącym pracę w szkole podstawowej. Jako pracownik szkoły podlega służbowo dyrektorowi, który jest jednocześnie kierownikiem zakładu pracy, podejmującym decyzje w zakresie zatrudniania i zwalniania nauczycieli, przyznawania nagród, wymierzania kar porządkowych (art. 39 ust. 3 ustawy o systemie oświaty).

W świetle przytoczonych rozważań, roszczenie powódki o zapłatę wynagrodzenia należało uznać za uzasadnione. Dlatego też Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od pozwanej Szkoły na rzecz powódki R. Ś. kwotę 3.802,47 zł, wynikającą z wyczenia dokonanego przez pozwaną. Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, dotyczącym żądania zasądzenia wynagrodzenia za pracę w dniu 4 czerwca 2010 roku, w którym to dniu powódka nie świadczyła pracy, o czym Sąd orzekł w punkcie „1” wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc.

W pozostałym zakresie, przekraczającym zasądzoną kwotę 3.802,47 zł, apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc, o czym Sąd orzekł w punkcie „2” sentencji.